

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

XIV. Dies prima erit Sancta, atque solennis, & dies septima eâdem
Festivitate venerabilis. Exod. c. 21. v. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XIV.

§. I. Scriptura.

92. ConCEPTIO Labe Carens, CelebriS CVM OCTAVÂ.

Exod. c. 12. v. 16. *Dies Prima erit Sancta, atque Solennis, & dies Septima eadem Festivitate venerabilis.*

TEmpus jamjam advenerat, cum persistente indurati Regis obstinatione, Nemesi Divina ultimâ vice, Ægyptios percussura, & quidem in cunctis primogenitis eorum, hæc per Moysen populo suo Israelitico denuntiari voluit: *Transibo vos, nec erit in vobis plaga disperdens, quando percussero terram Ægypti.* Cui mox expressam conditionem adjungens, *Habebitis autem, inquit, hunc Diem in monumentum, & celebrabitis eum solennem Domino in generationibus vestris, cultu sempiterno.* Cujus memoriæ celebritatem, paulò post, ad integram extendens octavam, ulterius præcipiebat: *Dies prima erit Sancta, atque Solennis, & dies septima, eadem Festivitate venerabilis.*

En! præclaram Virginis immaculatæ, ejusdemque Festivitatis sollemnissimæ, cum octavâ celebrari solitæ figuram! Cunctis enim mortalibus plagâ pessimâ culpæ originalis percussis: *Transibo* (ait Dominus DEUS) MARIAM, futuram Filij mei unigeniti in terris genitricem, *Transibo* eam, *nec erit in eâ plaga disperdens*, nec macula deturpans, quamvis reliqui omnes turpi aliquando maculâ, & plagâ insanabilî fuerint percussi, aut ulterius percutiendi; volo autem ut Dies hic, Festum nimirum Virginis sine labe conceptæ, sit cunctis Christi fidelibus *in monumentum*, & ritu solenni celebretur, *in generationibus eorum cultu sempiterno*, prout ipsa Virgo immaculata desiderare videtur, dicens:

Eccli. 34.
v. 28.

Memoria mea, in generatione sæculorum.

Quid ergò mirum, si Festivitatem hanc supremus in terris Christi Vicarius, Romanus Pontifex, nobis annuâ Celebritate, & quidem per totam Octavam sollemniter recolendam præcepit? quid mirum, si solennes quoque indulgentias Sixtus IV. Pontifex Max. omnibus Festum hoc, & Octavam devotè celebrantibus superaddidit, & quidem tales, quales Papa Urbanus IV. in Festo Corporis Christi? noverant nimirum summa hæc Ecclesiæ Christianæ capita, & attentè perpendebant, tunc (in hac ipsâ scilicet Conceptione) prima nostræ redemptionis jacta fuisse fundamenta: noverant, tunc admirandam telam, ex quâ æterno DEI Filio mortalis naturæ vestis aptanda erat, confici cœptam: noverant, tunc Regale palatium, in quo DEI filius, in carne assumptâ, habitaret, construi inchoatum: noverant, tunc paradisum illum voluptatis plantatum, in cujus medio lignum vitæ nasceretur: noverant denique tunc Arcam illam fæderis, quæ verum Manna, panem vivum de Cælo missum, universo tandem orbi edendum reconderet, ædificari inceptam, cum Virgo Beatissima in alvo concepta est. Nec illos latebat, quæ Divus noster Anselmus consolatione plenissima orbi nuntiârit, *Hujus*, inquit, *Sollemnitatis celebratoribus datur à Filio Virginis Domino nostro JESU Christo, pax & longa salus, & post transitum hujus vitæ, requies æterna.* Quis porro non gratuletur Virgini Beatissimæ, ob tantam illibatæ suæ Conceptionis celebritatem, ab universâ Ecclesiâ receptam? hæc tunc (ut cum Davide Te alloquar) DEI genitrix immaculata! *gloriantur sunt, qui oderunt te, in medio Sollemnitatis tuæ, nunc verò confunduntur, cum non Sollemnitas modò, sed & integra ejusdem Octava ab Ecclesiâ sit constituta.* Ut autem

In Extravag. cum præcelsis. de Reliq. & vener. Sanct.

homil. de Concept.

Psal. 75.
v. 5.

tem promissâ ab Anselmo pacis, æternæque salutis præmia & nobis obtingant, celebremus omnî devotione annuam hanc Solennitatem, Davidicum illud monitum jugiter in memoriâ retinentes, ubi ait: *Constituite Diem solemnem in condensis*, denso agmine ad Ecclesiam recurrendo, ac sacrâ specialiter Exomologesi peccatorum nostrorum maculas ablundo, ut in hâc Conceptionis purissimæ solenni memoriâ de quolibet nostrum gloriari MARIA possit: *Concepit dolorem, & peperit iniquitatem*, id est, peccator ad finem misericordiæ meæ confugiens, vitæ retroactæ pœnitens, intrinseco quodam tactus dolore, in ipso Conceptionis meæ Festo, conceptis remordentis conscientiæ stimulis, delicta sua in confessionali aperiendo, *peperit iniquitatem*. Nec immeritò de tali Mariophilo purissima gloriatur; hujusmodi enim hominis pœnitentis fortem Sancti etiam æmulantur, Divo Ambrosio ita eum gratulabundo ore alloquente: *Curribus Confessionis infidens, tendis ad veniam: accipe me tecum, in hac cogitatione consortem, ut adjuncto communi comitatu, ad metas indulgentiæ properemus*. Talibus & nos adjungamus, ut parem indulgentiam consequamur.

in caput
1. Luc.

§. 2. *Authoritas.*

93. S. Athanasius, ConstanterpVRAM DICENS.

1. *Indecens certè fuisset, quòd Filius immaculatus, duceret Matrem maculatam*. Serm. ad Deiparam.
2. *Idcirco gratiâ plena cognominata est, eò quòd adimpletione Spiritus Sancti, omnibus gratijs abundaret, & virtute altissimi obumbraretur, quam virtutem, per omnia tempora, Conceptus etiam, habuisse confido; neque enim id temporarium in Virgine accidisse opinor, sed per omnia tempora, hoc illi datum fuisse*. Epist. ad Epictetum.

§. 3. *Ratio.*

94. MARIA SINE Labe Conceptio, est ECCLESIAE PACIS ANNUNCIATIO.

Ecclesia, in Collectâ ejusdem Festivitatis, orare solet: *Ut Concepti-*

onis ejus votiva solemnitas, pacis tribuat incrementum. Atqui, si Conceptio Virginis maculata fuisset peccato originali, non pacis, sed belli incrementum nobis tribuisset. Ergò, cum juxta mentem Ecclesiæ, MARIAE Conceptio sit pacis annunciatio, cum peccato Originali esse non potuit. Prob. min. poteritne quis eo tempore pacis incrementum sperare, ubi continua bella, ac inimicitia exercentur? atqui, stante peccato originali, homo continuum bellum contra DEUM agit, ejusque infensissimus hostis est; per quodlibet enim peccatum grave, homo DEUM destruere, quantum est ex parte suâ, affectat, rationem ultimi finis ab eo auferat, ac in creaturâ ponit, insuper per quodlibet peccatum grave, homo rationem formalem amicitia Divinæ, nempe gratiam habitualementem, in se destruit, & pro eâ privationem illius, quæ est ratio formalis inimicitia Divinæ, induit. Ergò, si Conceptio Beatæ Virginis fuisset facta in peccato, non pacis, sed belli incrementum nobis tribuisset.

§. 4. *Historia.*

95. OCTAVA CONCEPTIONIS, PERAGI À CŒLESTINIS SOLITA, MARIAE ACCEPTA.

Nicolaus Pratenis, Virgini genitrici, ab infantiã devotissimus, præclarum Sacræ Congregationis Cœlestinae lumen, cum omnem adhibuisset operam, ut solennis Conceptæ Virginis Festivitas, in aliquibus jam locis, cum Octavâ celebrari solita, per totum etiam, quem professus erat, Ordinem, parî modo, nimirum cum Octavâ celebraretur, illudque tandem lætus obtinisset, pro felici negotij sui eventu, gratias Virgini acturus, ad ejusdem Altare devotissimè provolvitur, Rosamque, quam ex domestico Cænobij hortulo eum in finem decerpserat, ante imaginem Deiparentis reverenter collocans, in verba similia solvit: *Mater mea! si tibi gratum fuit, quòd noster Ordo, de Octavâ tuâ Sacræ Conceptionis, me procurante, constituit, Rosa hæc rubicunda, quam tibi*

tibi demisso affectu offero, vertente Anno, recurren- te hoc ipso Festivo die, viriditatem suam, pulchritudinemque conservet. Dixit, & Rosam jugiter inclusam, ad temporis statuti terminum asservavit: Tum enim verò, per soluto nimirum Anni totius circulo, lætabundus advertit, preces ad Virginem fufas minimè fuisse irritas, & Rosam ne minimum quidem elegantia, aut florulentia decorem, per tantum temporis spatium perdidisse. Quo insigni miraculo, satis profectò ostendebatur, quàm grata Virgini illibata fuerit devotissimi sui servuli labor, & quàm Octava Conceptionis, peragi impostèrùm à Cœlestinis, per totum Ordinem solita, MARIE accepta. Spinellus. Tract. de Festis Deipara §. 1. n. 1. Hugo Menard. Tom. 2. Sanct. Ord.

§. 5. Symbolum.

96. E MatrIs ConCeptione, Con-
ceptIo FILII ab ECCLESiâ
pragVstata.

Venturae veluti, resonanti voce, Dicit
Prodromus est Gallus, nuntia læta ferens:
Sic celebrare lubet Conceptæ Festa MARIE,
Sunt quia Concepti prodroma læta DEI.
Hic est JESUS Christus, quem ego annuntio vobis.
Act. c. 17. v. 3.

§. 6. Antiquitas.

GerManI fratres, CoLLa IVgo
sVbDentes.

97.

CLeobis, & Beton, Fratres germa-
ni, cùm in die, quâ eorum Ma-
trem (nescio, quas ob ceremonias)
Deorum suorum Templo interesse
oportebat, boves, à quibus curru tra-
henda erat, moram facere conspice-
rent, nè sera Templum ingredi nota-
retur, ipsimet Boum munus ultrò ex-
ercentes, propria colla currûs jugo sub-
diderunt, ut dilectissimam Parentem
maturè, ac tempestivè in Templum
deducerent. Incredibile dictu! quàm
hic illa jerit gloriabunda, ac quanta
fuerit populi admiratio, ob stupendum
filiorum factum, quàm læta denique
omnium acclamatio, Beatam prædi-
cantium parentem, quæ tales filios ge-
nuisset: Qui tamen jugi onere contri-
ti, paulò post deficientes, lætissimo
animo, vitâ concesserunt. Cicero, Orat.
de Tuscul. Plutarch. in Solone.

Quis porrò nescit, latum à Divino
Virginis Filio jugum currûs illius Triũ-
phalis, Sacratissimæ nimirum Crucis,
quo in Cœleste nos Templum vehit
ipse? quem etiam gravissimo hujus ju-
gi pondere scimus extinctum, alacrem
prorsus, & plaudentem, utpotè, qui se
ultrò huic jugo submittens, multa fide-
lium millia, in Cœleste Templum ad-
vexit, sed imprimis Parentem, utpotè
præ cæteris dilectam. Cur enim Fili-
us hic existimetur minùs velox, pro fe-
rendâ curru Genitrice, quàm prædicti
Cleobis, & Beton, ut aliquam in Ma-
tris veftatione permiserit moram, vel
unius duntaxat instantis, cum majori
Matris suæ notâ, quàm matris illorum?
imò multò celerius succurrissè iste cre-
dendus est; præsertim, cùm ex prope-
rantia hâc, ingens sibi ipsi accesserit
gloria: id quod prædictis Filijs conti-
git; etenim, cùm opulentia aliquan-
do suæ ostentationem faciens Cræsus,
Beatum se à Solone dici exspectaret,
nec talis vocaretur, dixit ad eum plenus
fastidio: *Quemnam, nisi me, Beatum dix-
eris?*

eris? Respondit Solon: Cleobin, & Be-
tonem, fratres germanos, qui pro matris notâ
devitandâ, tam gloriosâ morte interierunt.
Quàm beatus ergò, ac gloriosus dicen-
dus erit illibata Deiparæ Filius? qui
non solum, ut electos suos curru tri-
umphali in Cœlum transveheret, sub
jugo Crucis lubens mortem oppetijt,
verùm etiam charissimam Genitricem,
summâ celeritate, huic curru præviè
impofuit, antequam in terram labere-

tur, ac tetrâ quâdam maculâ, in lapsu
inficeretur.

§. 7. *Anagramma.*

RegIna, IVre MVnDa à peC- 98.
Cato.

Alma Regina, jure munda es, à tactu pomi!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum,

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XV.

§. I. *Scriptura.*

99. HâC DEVs MagnIfiCatVs.

Exod. c. 15. v. 1. *Cantemus Domino; glo-
riosè enim magnificatus est.*

Jacebat jam Divinitus, in marî rubro,
submersa durissimi Pharaonis po-
tentia, univèrso Ægyptiorum exerci-
tu, qui Israëlitas persequabatur, per
undas illas, ad unum usque, mirabiliter
extincto, cum ecce! prolixum, præ-
cinente Moysè, Carmen filij Israël Do-
mino decantarunt, dicentes: *Cantemus
Domino; gloriosè enim magnificatus est,
equum, & ascensorem deiecit in mare. For-
titudo mea, & laus mea Dominus, & factus
est mihi in salutem, &c.* quod canticum,
in devotam gratiarum actionem, la-
tius sunt profecuti. Sed & Mariam
Prophetissam, sororem Aaron (atte-
stante specialiter S. Scripturâ) Tym-
panum in manu suâ sumpfisse, ac cun-
ctis reliquis mulieribus, in summum
DEI honorem, debitamque pro tam
mirâ liberatione gratitudinem id ipsum
devotum canticum præcinnuisse, com-
pertum est: *Cantemus Domino; gloriosè
enim magnificatus est, &c.*

v. 1. & seq.

v. 21.

Porro univèrfa Theologorum Scho-
la, duplicem semper, in aeterno illo,
& infinito *Esse*, quod vulgò *DEUM*

dicimus, potentiam constituit, com-
munem unam, & ordinariam, alteram
absolutam, & extraordinariam. Prima
est, quâ suaviter omnia, juxta statutum
naturæ ordinem, cursumque ordinari-
um dirigit, ac conducit, sic declarante
hoc ipsum Sapiente: *Atingit à fine, us- Sap. 8. vi.
que ad finem, fortiter, & disponit omnia sua-
viter.* Altera omnipotens quædam
est virtus, quâ supremus ille agens, &
operator magnificus, creaturas, prout
ejus est beneplacitum, ac prout vult,
disponit; declaraturus scilicet, esse se
causam liberam, non verò naturalem,
nullisque astrictam legibus: leges om-
nes infringit, ac violat, contra vulga-
tum univèrsum cursum, & ordinem, rem
peragit, & opera patrat insolita, con-
trâ, præter, ac suprâ naturam, quæ es-
se vulgò dicimus miracula. Talia vi-
detur sæpius in Ægypto præstitisse,
præsertim ad Mare rubrum: ut enim
ait Psalmista: *Fecit magnalia in Ægypto, Psal. 109.
mirabilia in terrâ Cham, terribilia in mari ru- v. 22.
bro, &c.* Verùm non in mari tantum, sed
& in MARIA mirabilia DEUS præstitit, ut
in hâc specialiter *gloriosè magnificatus* di-
ci possit. Et sanè, *quis hîc sufficit enar- Eccli. 18.
rare opera illius? quis enim investigabit mag- v. 2.
nalia ejus? virtutem autem magnitudinis
ejus quis enunciabit?* Quamvis enim
cunctus populus Christianus, submerso
in